प्राश्य गर्भमाधत्त । तस्माद्गर्भाद् द्वादशादित्यानामादिभूतौ धाताचार्य्यमाचेत्युभौ अजायेताम् । एवमुत्तरेषु त्रिष्वपि पर्य्यायेषु योज्यम् । तस्मादाधित्सुर्ब्रह्मौदनं पचेत् । तेन पुत्रोत्पादकं रेत एव दधाति ॥

ऋत्विजां प्राशनं विधत्ते । "प्राश्नन्ति ब्राह्मणा ओदनम्" इति ॥

तस्मात् प्राशनात् पूर्व्वं समिदाधानं विधत्ते । "यदाज्यमुच्छिष्यते । तेन समिधोऽभ्यज्यादधाति । उच्छेषणाद्वा अदितो रेतोऽधत्त [३] ॥ उच्छेषणादेव तद्रेतोधत्त" इति । होमशिष्टं समिधं जनसाधनामाज्यंतेनाभ्यक्ताः ।

समिधः प्रशंसति । "अस्थि वा एतत् । यत्समिधः । एतद्रेतः । यदाज्यम् । यदाज्येन समिधोभ्यज्यादधाति । अस्थ्येव तद्रेतसि दधाति" इति । काठिन्यसाम्यात् समिधामस्थित्वम् ।

समित्सङ्ख्यां विधत्ते । "तिस्र आदधाति मिथुनत्वाय" इति । सपुत्रयोर्मातापित्रोर्मिथुनरूपयोस्त्रित्वसाम्यम् । अत एवान्यत्रास्नातम् । माता पिता पुत्रस्तदेव तन्मिथुनम्" इति ।

प्रादेशाभिनयेन समिधां परिमाणं विधत्ते । "द्व्यतीर्भवन्ति । प्रजापतिना यज्ञमुखेन सम्मिताः [४] ॥ द्व्यतीर्भवन्ति । यज्ञपुरुषा सम्मिताः । द्व्यतीर्भवन्ति । एतावद्वै पुरुषे वीर्य्यम् । वीर्य्यसम्मिताः" इति । द्व्यत्यः प्रादेशपरिमिताः । प्रजापत्यवतारस्य यज्ञपुरुषस्य मुखं मूर्द्धिस्थानमारभ्य चिबुकपर्य्यन्तं प्रादेशपरिमितं भवति । अतस्तत्तुल्यत्वम् । यज्ञपुरुषः